

Accessibilitat

info_santamonica.cultura@gencat.net

Cultura Ar

SantaM

DESEMBRE⁰⁷GENER⁰⁸ ↓

NÚMEROS ANTERIORS ↓

CONTANT HISTÒRIES

La necessitat de contar històries no és aliena als artistes contemporanis, ja sigui per investigar les relacions entre allò real i allò fictici, entre allò públic i allò privat, per posar en escena sentiments molt personals o per evidenciar arquetips socials. Les influències del cinema i la literatura, o les referències explícites cap a aquestes dues disciplines, apareixen ben presents en aquests treballs. A continuació, proposem un recorregut per set exemples puntuals i paradigmàtics d'artistes contemporanis que assumeixen el paper de narradors.

MONTSE BADIA

Joseph Beuys

Diu la llegenda que un jove Beuys, voluntari de les forces armades alemanyes, va ser destinat a Crimea i va participar en diferents unitats de bombardeig. L'any 1944, el seu avió es va estavellar i més tard va ser dut a un hospital militar, on va ser atès. Però Beuys sempre va posar èmfasi en el moment del rescat, quan va ser trobat per una tribu de tàrtars que van cobrir el seu cos amb greix d'animal i feltre fins que es va recuperar. Aquest i d'altres fets documenten la seva voluntat de ficcionalitzar la seva pròpia vida. Les històries, les cerimònies, els rituals ocupen un important paper en la biografia artística de Joseph Beuys. En la seva primera exposició individual en una galeria, a l'any 1965, Beuys va realitzar una *performance* mítica, *Com explicar quadres a una llebre morta*, en la qual els diferents materials i accions tenien un valor simbòlic. L'artista era vist a través del cristall de la galeria. El seu rostre apareixia cobert amb mel i halo d'or. Una peça de ferro s'acoblava a la seva bota. Beuys sostenia a la seva falda una llebre morta, a l'oïda de la qual murmurava diversos sons, així com explicacions dels dibuixos que penjaven de les parets.

Vito Acconci

Vito Acconci va començar sent poeta, però l'any 1969 va abandonar, literalment, la pàgina pel carrer. A *Following Piece*, una vegada al dia, es trobés on es trobés, Acconci escollia a l'atzar una persona del carrer i la seguia fins que desapareixia en algun lloc privat, com podia ser un despatx, una casa, etc. La durada d'aquestes sortides podia ser d'uns minuts o de diverses hores, en funció de les ocupacions de les persones seguides (un àpat en un restaurant, una sessió de cinema, etc.). El seguiment era curiosament registrat per Acconci amb detallades anotacions com ara: "a les 7:28 entra a Italian Kitchen, 1241. 14th Street" o "a les 8:10 entra a l'Academy of Music Movie Theatre, 1261. 14th Street". Acconci va començar a enviar per correu les anotacions mecanografiades dels seus seguiments a diferents persones del món de l'art. Acconci envaïa, així, l'espai "públic" dels individus amb el mateix efecte que si hagués envaït el seu espai privat. D'aquesta manera, l'artista penetrava l'espai privat encara que s'estigués movent en l'esfera pública. Així mateix, en algunes de les seves *performances*, registrades en vídeo, Acconci utilitza el primer pla per establir una relació amb l'espectador, al qual parla directament. A *Theme Song*, per exemple, Acconci rememora cançons de The Doors, Bob Dylan o Van Morrison que introdueix amb envolupants monòlegs.

Sophie Calle

Sophie Calle fotografia i escriu malgrat que no és fotògrafa ni escriptora. Crea dispositius ficticials com a *El detectiu* (1981), per al qual va demanar a la seva mare que anés a una agència de detectius i en contractés un perquè la seguís i informés puntualment de les seves activitats. Era una forma d'aportar un testimoni fotogràfic de la seva existència i alhora evidenciava dos registres diferents d'una mateixa activitat (la de l'artista i la del detectiu). En d'altres treballs, Calle provoca situacions arbitràries que adopten la forma d'un ritual. És el cas dels *Dorments* (1979), en el qual demana a diverses persones que li concedeixin hores de somni, que vagin a dormir al seu llit i que es deixin fotografiar. Els documents fotogràfics, les entrevistes i els comentaris es converteixen en les proves d'aquest recorregut. Però sens dubte la relació més directa de Sophie Calle amb la literatura és la col·laboració, o millor dit, l'intercanvi realitzat amb l'escriptor Paul Auster. Per a la seva novel·la *Leviathan*, Auster es va inspirar en Calle, en la seva vida, manies i rituals, per al personatge de Maria Turner, una fotògrafa que feia fotos de persones a qui seguia, es colava de cambra en hotels o bars o que una nit va actuar en un *striptease* de Times Square i va demanar a una amiga que li fes fotos mentre actuava. Uns anys més tard, realitza l'exposició *Double Game*, que divideix en tres seccions: la vida de Maria i la seva influència en la vida de Sophie, la vida de Sophie i la seva influència en la vida de Maria i "una de les moltes maneres de barrejar ficció amb realitat o com intentar convertir-se en un personatge fictici", per a la qual cosa proposa a Auster que creï un nou personatge fictici que guii la seva vida durant un any, oferta que Auster refusa, encara que li ofereix una sèrie d'instruccions per millorar la vida a la ciutat de Nova York (entre d'altres, somriure als desconeguts).

Ignasi Aballí

El treball d'Ignasi Aballí comparteix moltes inquietuds amb l'univers de l'escriptor Georges Perec. Igual que Perec, Aballí analitza amb precisió, ironia i d'una manera

exhaustiva tot el que ens envolta, la vida quotidiana i els seus aspectes més anodins i imperceptibles, el que podríem definir com *infra-ordinaire*, i que sovint ens passa inadvertit.

La referència a Perec no és casual. El treball *Desaparicions* parteix dels treballs cinematogràfics de l'escriptor francès Georges Perec i consisteix en vint-i-cinc cartells relacionats amb cadascun dels diferents projectes cinematogràfics amb els quals Perec va estar vinculat, tant els que van arribar a realitzar-se com els que no. Moltes de les imatges que apareixen als cartells estan recuperades d'obres anteriors o en procés d'ignasi Aballí. Per això, suposen una barreja de ficció i realitat alhora, un territori intermedi entre l'obra literària de Perec i l'obra plàstica de Aballí. El vídeo *Desaparició* va ser realitzat a partir de la interpretació d'un guió escrit per Perec para a una pel·lícula titulada *Signe Particulier: néant*, que no va arribar a produir. Perec es va autoimposar com a tema o condició prèvia que durant la pel·lícula mai no es veuria la cara dels actors. Per a ell era l'equivalent de la seva novel·la *La disparition*, escrita sense la lletra i. En la seva versió actual apareix davant l'espectador una llarga successió d'imatges reals (fotografies) extretes de diferents mitjans de comunicació, revistes, etc, en les quals, per diferents motius, no es veu la cara dels personatges que hi apareixen. Com si fossin subtítols, es pot llegir al llarg de tota la projecció el llistat de les 68 situacions en les quals no es veu la cara dels personatges i que Perec proposava com a base per al seu projecte de pel·lícula.

Emma Kay

El seu procés de treball s'inicia amb una selecció d'obres claus de la literatura o del coneixement universal i en la seva reelaboració a través de la memòria personal. L'artista reconstrueix obres històriques, geogràfiques o ficcions èpiques reescribant-les a partir de la seva memòria i seguint unes normes personals que li impedeixen consultar la font original. És el cas, per exemple, de *Shakespeare from memory*. En d'altres ocasions, l'artista sí que consulta la font original, per extreure una sistemàtica relació d'objectes d'obres com la Bíblia (2717 objects in order of appearance, 2000), o *Guerra i Pau* (2117 objects in order of appearance, 1997), per posar dos exemples. Igual que en els seus exercicis memorístics anteriors, les normes que regeixen la selecció dels objectes són tan personals com arbitràries.

Jill Magid

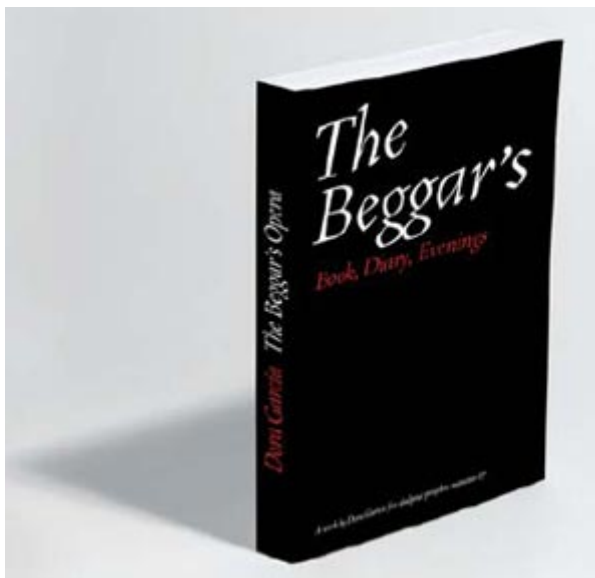
A Jill Magid li agrada explicar històries i li fascinen les persones que n'expliquen. "Diguem que sóc la protagonista de la novel·la d'una altra persona". Jill Magid extreu cites de les novel·les de Jerzy Kosinski, un escriptor d'origen polonès que va sobreviure a la Segona Guerra Mundial i la biografia del qual sembla treta d'una de les seves novel·les. Magid escriu novel·les, com *Lincoln Ocean Victor Eddy* (L.O.V.I. segons l'alfabet secret dels policies). En ella, Jill Magid torna a la seva ciutat després d'haver viscut cinc anys a l'estranger. Com que viu a Brooklyn, agafa sovint el metro i no se'n sap avenir cada vegada que escolta per megafonia l'anunci que "per raons de seguretat" qualsevol passatger pot ser objecte d'un registre. Sense dubtar-ho, Jill s'acosta a un oficial i li demana que la registri. La negativa del policia deriva en un acord: la possibilitat que l'artista l'acompanyi durant les seves rondes de vigilància nocturna. Dos móns oposats (una jove artista independent i emprenedora i un policia d'Staten Island que només ha sortit una vegada a la seva vida de Nova York per anar a visitar Disneylandia) que desperten mútua fascinació.

Dora García

Dora García selecciona històries. Dora assenyala, actua com una directora de cinema que explica històries, desencadena una situació, ens situa en un escenari o ens fa participants d'un joc les regles del qual s'assemblen molt a la realitat i per això mateix ens permeten qüestionar-la. L'any 1991, Dora García realitza *Contes Choisís*, una instal·lació en la qual el

retrat de Guy de Maupassant es contraposa a dues enigmàtiques escultures que defineixen el seu interès per la narració i la ficció. L'any 2001, Dora García va iniciar un treball, encara en procés, que es titula *Totes les històries*, l'ambició de les quals és la de reunir "totes les històries del món. El lector que decideixi llegir-les en veu alta es converteix en *performer* de *Totes les històries* i, quan hagi acabat, tots els homes i dones, tot el temps i tots els llocs, hauran passat pels seus llavis. La dificultat és que gairebé cada dia noves històries s'afegeixen a aquesta llista".

Recentment, Dora va realitzar *The Beggar's Opera*, un projecte presentat a l'Skulptur Projekte Münster'07 i que consistia en una sèrie de *performances* realitzades per un actor que interpreta un captaire, Filch, inspirat en l'aprenent de captaire de l'òpera de John Gay, que al

seu torn va inspirar Bertolt Brecht per escriure *L'òpera del tres rals*. Filch és un personatge que es mou lliurement pels carrers de Münster. Les seves aventures, trobades i observacions s'annotaven en el quadern de bitàcola www.thebeggarsopera.org, així com una sèrie de monòlegs que van ser representats al [Metropolis Kino](#) de [Münster](#) i que apareixen ara recollits en una publicació.

[Hamsterwheel](#) - [Entrevista a Franz West](#) - [Contant històries](#) - [De la cadena del coneixement](#) - [Números Anteriors](#)

